

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

SYKSYN 2025 YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Lohjan Yhteislyseon lukio

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Erityisjärjestelyt	30.4. mennessä (erityisopettajan kautta)
Valmentavat opintojaksot	katso päivälukion opintotarjotin lukuvuosi 2025 - 2026
I korotustenttikausi	ma 18.8. – pe 12.9.2025 ilmoittautuminen 5.6. mennessä
YO-info (PAKOLLINEN)	ma 1.9.2025 klo 13.20 ma 3.11.2025 klo 13.20 (YO K2026)
YO- testi	pe 12.9.2025 klo 14.00 Tennarissa
s-merkintäpyyntö ja m-merkintäpyyntö	pe 31.10.2025 mennessä (koskee syksyllä valmistuvia)
Ylioppilasjuhla	pe 5.12.2025 klo 13.00-, Ervinsali

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Aikataulu

**Päätötodistus oltava
kunnossa**

pe 24.10.2025

Alustavat tulokset

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee alustavasti lukion opettajat.
Alustavat tulokset tulevat näkyviin opiskelijan Wilmaan.
Opettajan korjausaika on 1-2 viikkoa riippuen kokeiden määrästä.

Syksyn tulokset (lopulliset)

Koesuoritukset tarkastaa ja arvostelee lopullisesti Ylioppilastutkinto-
lautakunnan sensorit.
Tutkintotulokset näkyvät opiskelijan Wilmassa 13.11.2025.
Tulokset ja arvostellut koesuoritukset näkyvät opiskelijalle Oma Opintopolku –
palvelussa 14.11.2025

**Kevään 2026
ylioppilaskirjoitukset**

ilmoittauduttava viimeistään 1.12.

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Syksyn 2025 koepäivät

**JÄRJESTÄYTYMINEN
klo 8.15!**

ma 15.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), lukutaidon koe

ke 17.9. psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia

pe 19.9. vieras kieli, pitkä oppimäärä
(englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä)

ma 22.9. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä

ti 23.9. uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia,
maantiede, terveystieto

to 25.9. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä

pe 26.9. äidinkieli ja kirjallisuus (suomi ja ruotsi), kirjoitustaidon koe
suomi / ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe

ma 29.9. vieras kieli, lyhyt oppimäärä
(englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina)

**Koe alkaa klo 9.00.
Kokeen kesto 6h (+2h)
kokeesta saa poistua
klo 12.00 jälkeen.**

[Ajankohtaista](#) [Ylioppilastutkinto](#) [Määräykset](#) [Asioi verkossa](#) [Tietopalvelut](#) [Yhteystiedot](#) [f](#) [t](#) [Q](#) [FI](#)

 YLIOPPILASTUTKINTOLAUTAKUNTA
STUDENTEXAMENSÄMÄNDEN

Yleiset määräykset ja ohjeet

Yleiset määräykset ja ohjeet (julkaistu 27.1.2023)	Avaa pdf
Koetilan tekniset järjestelyt (liite 1) (17.6.2022)	Avaa pdf
Kokelaan tietokonetta koskevat ohjeet (liite 2) (20.6.2022)	Avaa pdf
Langaton tutkintoverkko (liite 3) (korjattu 5.1.2022)	Avaa pdf
Valvojan ohje (liite 4) (julkaistu 20.6.2022)	Avaa pdf
Opiskelijan ohje	Lue lisää

MÄÄRÄYKSET

Yleiset määräykset ja ohjeet

Erityisjärjestelyt

Koekohtaiset määräykset ja ohjeet

Tiedote kokelaille

Lait ja asetukset

AJANKOHTAISTA

13.03.2023
Arvostelupalveluun on tehty pieniä muutoksia

13.03.2023
Palautekyselyt kevään 2023 tutkinnosta

08.02.2023
Hae Ylioppilastutkintolautakuntaan viestinnän korkeakouluharjoittelijaksi

23.01.2023
Ylioppilastutkintolautakunta on...

[Ajankohtaista](#) [Tutkinnon toimeenpano](#) [Tutkinnon suorittaminen](#) [Tietopalvelut](#)

[Määräykset ja ohjeet](#)

Erityisjärjestelyt

Kokeen tekniset järjestelyt

Abitti 2

TIET LAALLE

Päivitetty 23.10.2023

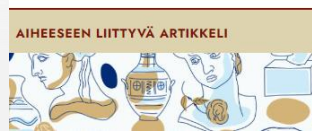

Kuva: Antti Haikinen / Source.

Linkkejä muualla lautakunnan verkkosivuilla oleviin tietoihin:

- Koepäivät
- Pisterajat
- Hyvän vastauksen piirteet
- Todistusten ja koesuoritusten tilaukset

Ylioppilastutkintolautakunta:
www.ylioppilastutkinto.fi

← → ↻ 🔒 cheat.abitti.fi/build/index.html?fi&general

FYSIIKKA KARTAT KEMIA MATEMATIIKKA MUSIIKKI NÄPPÄIMISTÖ OHJELMOINTI YLEISOHJEET

Hae/Sök

Ohjeet verkossa ja Abitissa

Ennen kokeen alkua

Kokeeseen kirjautuminen

Näin vastaat kokeeseen

Kuvakaappausten lisääminen

Matemaattisten kaavojen lisääminen

Työskentely-ympäristö

Tiedostojen käsittely

Kokeen päättäminen

Mitä teet, kun...

...sinulla on liikaa välilehtiä

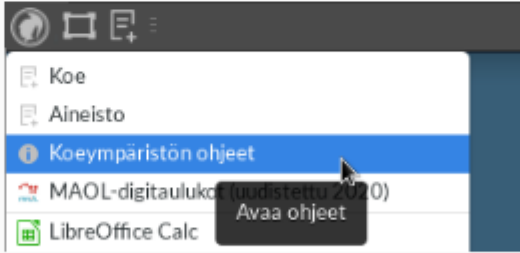
...kaavaeditorin esikatselu ilmoittaa virheestä

kaavaeditorilla laaditun kaavan

Yleisohjeet

Ohjeet verkossa ja Abitissa

- Nämä ainekohtaiset ja yleiset ohjeet löytää verkosta osoitteessa cheat.abitti.fi.
- Koeympäristössä ohjeet löytyvät Valikko > Koeympäristön ohjeet

ennen kokeen alkua

istä koneesi USB-muistilta.

Koejärjestelmässä oleviin ohjeisiin
voi tutustua osoitteessa
cheat.abitti.fi.

FINAL
EXAM

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Ylioppilastutkinnossa huomioon otettavat koesuoritusta heikentävät syyt:

**ERITYISJÄRJESTELYT HAETAAN AINA
ERITYISOPETTAJAN KAUTTA!**

- **Sairaus ja vamma** (tarvitaan lääkärinlausunto)
- **Lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus** (erityisopettajan lausunto + kahden opettajan lausunnot)
- **Erityisen vaikea elämäntilanne**
- **Vieraskielisen kokelaan** opetuskielen puutteellinen hallinta (selvitys kielitaustasta + kahden opettajan arvio)

Hakemus on toimitettava **Ylioppilastutkintolautakuntaan** viimeistään

- **kevään** tutkinnon osalta **30. marraskuuta** ja
- **syksyn** tutkinnon osalta **30. huhtikuuta**.

F I N A L
E X A M

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Erityisjärjestelyiden tarkoituksena on luoda kokeilaille kohtuulliset ja yhdenvertaiset mahdollisuudet kokeiden suorittamiseen. Erityisjärjestelyiden sisältö määräytyy tapauskohtaisesti syiden luonteen ja niiden aiheuttamien vaikeuksien asteen mukaisesti. Lukio-opinnoissa tai muissa opinnoissa havaittu tuen tarve ja toteutetut tukitoimet toimivat yhtenä perusteena erityisjärjestelyiden tarvetta arvioitaessa.

Poikkeavaa arvostelua sovelletaan vain, jos erityisjärjestelyitä ei voida pitää riittävinä turvaamaan kokeen yhtäläisiä suorittamismahdollisuuksia, riippumatta siitä, onko erityisjärjestelyitä haettu tai käytetty.

FINAL
EXAM

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen ylioppilastutkinnossa

Sairaus tai vamma, lukemisen tai kirjoittamisen erityisvaikeus tai erityisen vaikea elämäntilanne **voidaan ottaa arvostelussa huomioon vain, jos kokelas on saamassa kokeesta hylätyn arvosanan.**

Ennen kuin kokelas ryhtyy hakemaan lautakunnalta erityisjärjestelyjä, hänen on neuvoteltava tarvittavista erityisjärjestelyistä sekä niiden toteuttamismahdollisuuksista lukion **erityisopettajan tai rehtorin kanssa.** Erityisopettajalta saat ohjeet tarvittavista lausunnoista.

Kokelaan **tutkintotodistukseen ei tule merkintää** lausunnoista eikä myönnettyistä erityisjärjestelyistä.

FINAL
EXAM

Koetilanteen erityisjärjestelyt

Kokelaalle voidaan erityisjärjestelyinä myöntää

- Lisäaika kokeen suorittamiseen
- Erillinen pienryhmätila
- Lepäämiseen tarkoitettu tila
- Oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä
- Näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe
- Ääniaineistoiltaan rajoitettu koe
- Avustajan käyttö
- Säädetty työskentelytaso

F I N A L
E X A M

Hajauttaminen ja osallistumisoikeus

Ylioppilastutkinnon voi suorittaa hajautettuna enintään kolmena (3) peräkkäisenä tutkintokertana. Kokeet järjestetään kahdesti (2) vuodessa ja molemmat tutkintokerrat ovat samanveroisia.

Kokelas voi osallistua yo-kokeisiin opiskeltuaan **asianomaisen oppiaineen pakolliset kurssit**.

Kirjoitusaineissa pakolliset opintojaksot on oltava opiskeltuna (syksyn tutkintoon) 5. periodin ja (kevään tutkintoon) 3. periodin loppuun mennessä, jotta saa tulla kokeeseen!

(hylättyjä saa olla, mutta kokeessa on käytävä).

Lyhyissä kielissä vähintään kolme (3) opintojaksoa.

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPIILASKIRJOITUKSET

kaikkien
suoritettava

-
-

ja **väh. neljä**
näistä väh.
kolmesta eri
ryhmästä

-
-
-

äidinkieli

toinen
kotimainen
kieli

vieras
kieli

matematiikka

reaaliaine

näistä vähintään yksi vaativampi koe

Kirjoitettavan aineen taso ei ole sidottu aineen opiskelutasoon.

= 5 tutkintoainetta vaaditaan

**Ja lisäksi
voi suorittaa
useamman muun kokeen**

Ainereaali I

psykologia
historia
fysiikka
biologia
filosofia

Ainereaali II

uskonto
elämäkatsomustieto
yhteiskuntaoppi
kemia
maantiede
terveystieto

F I N A L
E X A M

SYKSYN 2025

YLIOPIILASKIRJOITUKSET

Vaadittavat ja valinnaiset kokeet...

Koetehtävät laaditaan oppiaineen **pakollisten ja syventävien** kurssien perusteella.

Ylioppilastutkintoa suorittavan kokelaan tutkintoon kuuluu **vähintään viisi (5) koetta** eri tutkintoaineissa.

Kaikkien kokelaiden on sisällytettävä tutkintoonsa koe:

- äidinkieli ja kirjallisuus

Lisäksi tutkintoon on sisällytettävä vähintään neljä eri tutkintoaineen koetta vähintään kolmesta eri ryhmästä:

- vieras kieli
- matematiikka
- reaaliaine
- toinen kotimaisen kieli

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraassa kielessä järjestetään vaativuudeltaan kahden tasoiset kokeet. Kokelaan on sisällytettävä tutkintoonsa **vähintään yksi vaativampi koe**.

Kirjoitettavan aineen taso ei ole sidottu aineen opiskelutasoon.

FINAL
EXAM

Hajauttaminen ja reaaliaineiden kokeet

Kokelas voi suorittaa yhtenä **koepäivänä vain yhden reaaliaineen kokeen**, johon hän on etukäteen ilmoittautunut. Yhdellä tutkintokerralla kokelas voi suorittaa enintään kaksi reaaliaineen koetta. Mikäli opiskelija hajauttaa tutkintonsa kolmeen peräkkäiseen tutkintokertaan, hän voi sisällyttää tutkintoonsa maksimissaan kuusi eri reaaliaineen koetta.

FINAL
EXAM

Ylioppilastutkinnon rakenne

Tarkista ILMO-työkalulla

Ylioppilastutkintolautakunta on julkaissut verkossa toimivan palvelun, jossa voi kokeilla, millaiset koeyhdistelmät täyttävät tutkintorakenteen kriteerit:

<https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

F I N A L
E X A M

Uusinta ja korotukset

Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa.

Kokeen uusimisajankohdan voit valita itse. Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana.

Hylätyn kokeen voi uusia kolme kertaa (3) välittömästi seuraavien kolmen (3) tutkintokerran aikana. Jollei kirjoituksia ole tässä ajassa hyväksytysti suoritettu, voi tällöin tutkinnon suorittamisen aloittaa alusta. Hyväksytyt kokeet voi sisällyttää uudelleen aloitettuun tutkintoon kuudelta (6) edelliseltä tutkintokerralta.

F I N A L
E X A M

SYKSYN 2025

YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Kompensoiminen

Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla voi olla mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saa hyväksyttyä arvosanaa jostakin tutkintoon vaadittavasta kokeesta. Kustakin yo-kokeesta annetaan kompensoatiopisteitä seuraavasti:

	arvosanat	kompensoatiopisteet
Laudatur	L	7
Eximia cum laude approbatur	E	6
Magna cum laude approbatur	M	5
Cum laude approbatur	C	4
Lubenter approbatur	B	3
Approbatur	A	2
Improbatur	I	0

Kompensaatioon tarvitaan yhteensä vähintään 10 kompensoatiopistettä

Kompensaatiossa otetaan huomioon vain tutkintoon vaadittavissa kokeissa saadut hyväksytyt arvosanat (= neljä parasta tutkintoon kuuluvaa arvosanaa). Esimerkiksi A-B-B-A = yhteensä 10 pistettä kompensoi hylätyn kokeen.

FINAL
EXAM

Kompensoiminen

L 502/2019, 14 §

Koetilaisuuteen saapumatta jääminen ja keskeytynyt koe (L 502/2019, 14 §).

Jos kokeeseen ilmoittautunut henkilö jää saapumatta koetilaisuuteen tai ei jätä koesuoritusta arvosteltavaksi, koe katsotaan hylätyksi. **Näin saatua hylättyä ei kompensoida.**

Äidinkielen ja kirjallisuuden kokeen hyväksytyn arvosanan edellytyksenä on, että sinulla on suoritus sekä lukutaidon että kirjoitustaidon kokeesta. Jos jompikumpi suoritus puuttuu, katsotaan kokonaissuoritus keskeytyneeksi, jolloin koko suorituksesi on hylätty. Keskeytyneen kokeen tapauksessa kompensaatio ei ole mahdollinen.

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Ilmoittautumisen mitätöinti

Ylioppilastutkintolautakunta voi erityisen painavasta syystä mitätöidä kokelaan ilmoittautumisen hakemuksen perusteella. Painaviksi syiksi lautakunta on katsonut esimerkiksi sairauden, ulkomailla tapahtuvan opiskelun tai työskentelyn sekä varusmiespalveluksen aiheuttaman esteen. Hakemukseen on liitettävä todistus esteestä, esimerkiksi lääkärintodistus, josta sairaus ja työkyvyttömyysaika ilmenevät, todistus ulkomailla opiskelusta tai ulkomailla työskentelystä kokeiden aikana tai todistus siitä, että varusmiehelle ei ole myönnetty lomaa tutkintoon osallistumista varten. Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi.

Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä tutkinnon suorittamiselle säädettyä aikaa. Vapaamuotoinen mitätöintihakemus tehdään yhdessä rehtorin kanssa, joka toimittaa hakemuksen ylioppilastutkintolautakunnalle.

F I N A L
E X A MSYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Yo-tutkintomaksut ja maksuttomuus

Maksuttomuus koskee oppivelvollisia yo-kokelaita. Kokelas voi ilmoittautua **maksuttomasti viiteen ensimmäiseen kokeeseen**. Seuraavista kokeista peritään maksu. Jos kokelas ilmoittautuu saman tutkintokerran aikana useaan kokeeseen siten, että kokeita tulee yhteensä enemmän kuin viisi, **kokelas valitsee maksuttomasti suoritettavat kokeet**.

Jos kokelas saa maksuttomasti suoritetusta kokeesta hylätyn arvosanan, hän saa uusia kokeen ilman maksua muutamien poikkeuksin. Hylätyn kokeen uusimisesta peritään maksu esimerkiksi seuraavissa tapauksissa:

- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas on jättänyt saapumatta koetilaisuuteen.
- Kokelaan koe on hylätty, koska kokelas ei ole jättänyt koesuoritusta arvosteltavaksi.
- Kokelaan koe on hylätty vilpin tai koetilaisuuden järjestyksen häiritsemisen vuoksi.
- **koemaksut 38,00 €/koe**
- maksu pankkisiirrolla, lasku lähetetään postitse kotiosoitteeseen.

Ilmoittautuessasi tutkintoon olet velvollinen maksamaan ylioppilastutkintoon liittyvät maksut. Ylioppilastutkintotodistuksen saaminen edellyttää, että olet suorittanut tutkintomaksut.

F I N A L
E X A M

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Jos suunnitelmasi yo-kirjoituksiin ei tunnu selvältä, ole yhteydessä opinto-ohjaajasi, ennen kuin ilmoittaudut.

- Ilmoittautuminen syötetään ensin Wilmaan.
- Sen jälkeen **LOMAKE** tulostetaan, allekirjoitetaan ja paperinen ilmoittautuminen **toimitetaan opintotoimistoon.**
(Siru tai Evelin, 2. krs, hallinto)
- Varaa hetki aikaa ilmoittautumisen palautukseen, opintotoimistolla tarkistamme yhdessä ilmoittautumisesi.

**OPISKELIJOIDEN
TULOSTIMET**

-> aula, 2. krs

FINAL
EXAM

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon

Wilma, kohdasta lomakkeet

Ilmoittautuminen ylioppilaskirjoituksiin

Kokelaslaji	Aine	Pak./Ylim.	Vuosi, S K
01 varsinainen kokelä	Englanti, pitkä		2023S
01 varsinainen kokelä	Historia		2023S
			XXXX

ilmoittautumisen puolelle ne aineet, jotka aiot kirjoittaa **Syksyn 2025** yo-tutkinnossa

VINKKI! Jos kaikki vaihtoehdot eivät näy -->Paina ympyrästä, jossa viivoja "VALITSE LISTASTA".

Ylioppilastutkinnon jatkosuunnitelma

Koko tutkinto on suoritettava kolmen PERÄKKÄISEN suorituskerran aikana, syksy - kevät - syksy TAI kevät - syksy

Kirjoita alla olevaan taulukkoon, mitä aineita aiot myöhemmin kirjoittaa ylioppilaskirjoituksissa, ja minä vuosin (S=syksy tai K=kevät). Huom! Nämä eivät ole sitovia ilmoittautumisia, vaan pelkästään suunnitelmia.

Poista tästä ne aineet, jotka laitat ILMOITTAUTUMINEN-osioon!

Aineen nimi	Suunn. pakollisuus	Suunn. kirjoitusaika
M Matematiikka, pitkä		2024K
KE Kemia		2024K
A Äidinkieli, suomi		2024S
PC Espanja, lyhyt		2024S

Jatkosuunnitelman puolelle ne aineet, jotka kirjoitat myöhemmin, esim. 2026K. Jatkosuunnitelma jää tyhjäksi, jos valmistut syksyllä 2025.

FINAL
EXAM

Ilmoittautuminen

Huhtikuun aikana:

to 10.4. 23A ja 23B

ma 14.4. 23C ja 23D

ti 15.4. 23E

to 17.4. 23F ja 23G

ti 22.4. 22N1 ja 22N2

22N-ryhmät: Kevään 2025 yo-tulokset näkyvät Wilmassa 13.5. Jos odotat tuloksia, toimitta ilmoittautuminen tämän jälkeen, viim. 23.5.

Opiskelijoiden printteri löytyy 2. krs aulasta.

- Opintotoimisto ja opot tarkistavat ilmoittautumisia.
5.6. ilmoittautumiset lähtevät Ylioppilastutkintolautakuntaan.

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Korotustentit

Yo-kirjoitusten lisäksi koulussa toimeenpannaan kirjoitusten yhteydessä eri aineissa ns. korotustentit. Tentit ovat opiskelijalle vapaaehtoisia. Arvostelussa noudatetaan lukion yleisiä arvosteluperiaatteita. Hyväksytty suoritus siis edellyttää vähintään arvosanaa viisi (5).

Ennen kirjoituksia tai kirjoitusten jälkeen opiskelija voi osallistua aineen oppimäärän korotukseen.

Korotustentti pidetään sen oppimäärän pohjalta, jonka opiskelija on koulussa opiskellut. **Tentin perusteella voidaan opiskelijan päättöarvosanaa korottaa, mutta ei laskea.** Tenttiä ei ilman erityisperusteita saa uusia.

FINAL
EXAM

SYKSYN 2025
YLIOPPILASKIRJOITUKSET

Seuraava yo-info
ma 1.9.2025
klo 13.20-
Ervinsali

FINAL
EXAM

Kysyttävää?

**Voit tulla kyselemään myös jälkikäteen
opinto-ohjaajalta
tai opintotoimistolta**

